

★ METRO 2035

DMITRIJ GLUCHOVSKIJ

★ METRO 2035

Översättning Ola Wallin

ERSATZ

© 2015 Dmitrij Gluchovskij
© 2017 Ersatz, Stockholm
Agreement by www.nibbe-wiedling.com
Originalalets titel Merpo 2035
Översättning från ryska Ola Wallin
Omslag Ilja Jatskevitj
Sättning & grafisk form Ola Wallin
Tryckt hos Scandbook, Falun 2017
ISBN 978-91-87893-09-4

Av Dmitrij Gluchovskij har tidigare utgivits:

Metro 2033 (2009)

Metro 2034 (2011)

Future (2016)

www.ersatz.se

I. MOSKVA HÄR	7
II. METRON	27
III. TUBEN	48
IV. BETALNINGEN	67
V. FIENDER	88
VI. ATTA METER	114
VII. TSVETNOJ BULVAR	137
VIII. HEIL	171
IX. TEATERN	197
X. RÖD	224
XI. KONVULSIONER	252
XII. ORDEN	281
XIII. LIVSRUM	307
XIV. FRÄMLINGAR	345
XV. ENTUSIASTERNAS VÄG	365
XVI. SISTA SÄNDNINGEN	396
XVII. HELT RÄTT	428
XVIII. TJÄNSTEN	459
XIX. VAD SKRIVA?	489
XX. MIRAKEL	508
XXI. KAMRATERNA	537
XXII. SANNINGEN	567
XXIII. DE DÄR HEMMA	592
POST SCRIPTUM	622

I. MOSKVA HÄR

- »Du får inte, Artiom.«
»Öppna. Öppna! säger jag.«
»Stationschefens order . . . Han sa att ingen får gå ut.«
»Driver du med mig?! Vad då ingen?«
»Det är ordern jag fick! För att skydda stationen . . . från strålningen . . . >Öppna inte porten.< Jag måste ju lyda order, fattar du väl!«
»Var det Suchoj som sa det? Var det min styvfar som gav dig ordern? Kom igen, öppna bara.«
»Jag kommer att få skit på grund av dig, Artiom . . .«
»Tja, då öppnar jag själv om du inte vill.«
»Hallå . . . Sanseitj . . . ja, vid posteringen . . . Artiom är här . . . Ja, er Artiom. Vad ska jag göra med honom? Okej. Jag väntar.«
»Tjallar du på mig? Fantastiskt, Nikita, du tjallade . . . Dra åt helvete! Då öppnar jag själv. Jag *ska* ut!«

I samma ögonblick kom ytterligare två väktare utspringande ur vaktkabinen, ställde sig mellan Artiom och porten och började knuffa tillbaka honom, försiktigt och beklagande. Trots att ingen tog i med hårdhandskarna hade Artiom inte en chans – dessutom var han redan dödstrött efter gårdagens utflykt till ytan. Nu hade nyfikna lockats dit: några lortiga småknattar med genomskinligt hår, som glas, plufsiga hemmafruar med blålpna spruckna händer av allt tvättande i iskallt vatten, utmattade farmare från den högra tunneln som bara var ute efter en stunds avkopplande underhållning.

De viskade sinsemellan, såg på Artiom, men samtidigt inte. I deras ansikten syntes . . . fan vet vad.

»Han ger sig inte. Vad ska han upp och göra?»

»Precis. Och varje gång står porten på vid gavel. Och en massa skit kommer in från ytan! Förbannade tjurskalle . . . «

»Lägg av, säg inte så där . . . Du kan inte prata så om honom. Trots allt . . . räddade han oss. Oss alla. Också dina barn. «

»Visst, det är sant. Men för vad då – det här kanske? Och han får ju själv i sig en massa röntgen där ute, precis som vi här nere . . . «

»Och framför allt: vad i helvete är han ute efter?! Om det ändå fanns en bra anledning!«

I den nyfikna hopen dök stationschefen upp. Minen likgiltig, de sparsamma grå hårstråna kammade över flinten. Ansiktet hade idel skarpa linjer, det fanns ingenting runt och mjukt i det. Och allt annat hos honom var hårt och segt som gummi, som om karln hade gjutits i ett enda stycke. Även rösten.

»Nu får ni skingras, alla går hem till sitt. Hör ni det?»

»Suchoj . . . Suchoj har kommit. Han ska hämta sin pojk. «

»Farbror Sasja . . . «

»Artiom, vad sysslar du med? Vi har ju redan snackat om det här . . . «

»Öppna, farbror Sasja. «

»Gå hem med er! Jag säger det inte en gång till. Här finns det ingenting att glo på. Och du följer med mig. «

Men Artiom satte sig ner på golvet, på den glanspolerade kalla graniten. Han lutade sig mot väggen.

»Nu räcker det«, sa Suchoj ljudlöst, med bara läpparna.

»Folk tasslar redan som det är. «

»Jag måste . . . jag bara måste upp. «

»Det finns ju ingenting där! Ingenting! Det finns ingenting att söka där ute. «

»Farbror Sasja, jag har ju sagt att . . . «

»Nikita! Vad står du där för?! Sätt fart, se till att medborgarna skingras!«

»Skall ske, Sanseitj!« Nikita började hastigt fösa undan hopen. »Seså, stick härifrån. Marsch iväg . . . «

»Vilka dumheter du pratar«, vände sig Suchoj till Artiom igen. »Hör på . . . « Han suckade djupt, blev plötsligt blek och rynkig i ansikten, och sjönk ner på golvet bredvid Artiom. »Du bara fördärvar dig själv på det här viset. Tror du att den där dräkten skyddar dig mot strålningen? Den läcker ju som ett såll! Du kan lika gärna gå ut i en tröja. «

»Och?»

»Inte ens stalkrarna går upp lika ofta som du . . . Har du någonsin mätt dosen som du får i dig? Vad vill du egentligen: leva eller dö?»

»Jag vet att jag hörde det . . . «

»Och jag vet att du bara inbillar dig. Det finns ingen att sända några signaler till där ute. Ingen, Artiom! Hur många gånger måste jag upprepa detta? Ingen har överlevt. Utom i Moskva. Utom vi här nere. «

»Det tror jag inte på. «

»Tror du att jag bryr mig vad du tror eller inte?! När håret faller av på dig, då bryr jag mig! När du pissar blod! När du tappas kuken!«

Artiom ryckte på axlarna. Teg, vände sig bort. Suchoj väntade.

»Jag hörde det. Den gången, i tornet. I Ulmans radio. «

»Men ingen utom du har hört något. Inte på alla år, trots alla timmar vid radion. Etern är tom . . . Så vad händer nu?»
»Nu ska jag gå upp. Det är allt.«
Artiom reste sig upp, sträckte på ryggen.
»Jag vill ha barnbarn«, muttrade Suchoj från golvet.
»Som ska leva här nere? I underjorden?»
»I metron«, korrigerade Suchoj.
»I metron«, upprepade Artiom.
»Och de ska leva ett vanligt liv. Om de alls blir födda, förstås. Men på det här sättet . . .«
»Säg åt vakterna att öppna porten, farbror Sasja.«
Suchoj tittade ner i golvet. På den svartglänsande graniten. Tydligt fanns det något att titta på där.
»Har du hört vad folk säger? De säger att du har blivit knäpp. Den där gången i tornet.«
Artiom log ett skevt leende. Tog ett djupt andetag.
»Vet du vad som hade behövts för att du ska få barnbarn, farbror Sasja? Du hade behövt få egna barn. Som du hade kunnat kommendera. Då hade du fått barnbarn som liknar dig – och inte gud vet vem.«
Suchoj rynkade pannan. Några sekunder tickade förbi.
»Nikita, släpp ut honom! Han kan gå och dö. Det gör väl ingen större skillnad.«
Nikita lydde utan ett ord. Artiom nickade belåtet.
»Jag är snart tillbaka«, sa han till Suchoj från slussen.
Suchoj kom på fötter, vände sin krumma rygg åt Artiom och släntrade iväg med släpande steg över graniten.
Slussdörren slog igen, reglarna sköts till. En vit liten lampa tändes i taket – tjugofem års garanti – och reflekterades likt en svag vintersol i det solkiga kaklet som omslöt hela sluss-

rummet, bortsett från en järnvägg. En sliten plaststol, för att vila sig eller knyta kängorna, en skitig strålskyddsdräkt på en krok, ett avlopp i golvet och bredvid en vattenslang för dekontaminering. I ena hörnet låg en arméryggsäck. En blå telefonlur satt på väggen, som i en telefonkiosk.

Artiom drog på sig dräkten – den var rymlig, som om den tillhört någon annan. Ur ryggsäcken plockade han fram skyddsmasken. Bände upp gummit, drog masken över huvudet, blinkade för att vänja sig vid de runda, immiga siktskivorna. Sedan lyfte han på luren.

»Jag är klar.«

Det gnisslade till och järnväggen – som inte var någon vägg utan en hermetisk port – gled upp. Utifrån drog ett kallt, fuktigt luftdrag in. Artiom huttrade och böjde sig ner efter den tunga ryggsäcken.

Den oändliga rulltrappans slitna och hala steg ledde brant uppåt. Metrostationen VDNCh låg sextio meter under ytan. Precis tillräckligt djupt för att ett bombanfall från luften inte skulle ha någon verkan. Men visst, om en missil med kärnvapen hade fått in en direktträff på Moskva hade det bara varit en grop kvar av staden, och marken skulle ha förvandlats till glas. Men missilförsvaret hade fångat upp alla missiler högt upp i luften och endast splittret efter dem hade regnat ner över staden – radioaktivt, men inte explosivt. Detta var den enda anledningen till att Moskva fortfarande stod kvar, nästan oskadat, men ungefär som mumien efter den levande faraon. Armarna och benen var fortfarande rätt placerade, liksom leendet på läpparna . . .

De andra städerna hade inte haft något missilförsvaret.

Artiom stånkade och rättade till ryggsäcken, korsade sig i

smyg, stack in tummarna under de lösa remmarna för att dra åt dem, och sedan påbörjade han uppstigningen.

Regnet hamrade dovt mot stålhelmen; det kändes som om det knackade direkt på skallbenet. Artioms gummistövlar sjönk ner i gyttjan, rostbruna droppar föll från den molntäckta himlen, där inte en reva syntes. De ödsliga husen runtomkring var märkta av tidens gång. Det fanns inte en levande själ i staden. Så här hade det varit i över tjugo år – inte en människa inom synhåll.

I slutet av en allé kantad med fuktiga, kala döda trädstumpar skymtade den gigantiska valvbågen som utgjorde ingången till utställningscentret VDNCh. Området var rena kuriosa-kabinettet: på taken till imitationerna av antika tempel stod egendomliga statyer som vittnade om hoppet om en stor-slagen framtid. Den där framtiden som skulle komma inom kort – i morgon. Men morgondagen kom aldrig.

Nu var VDNCh en farlig plats.

För ett par år sedan levde fortfarande alla möjliga odjur här, men nu kunde inte ens de överleva på området. Somliga hade hävdat att bakgrundsstrålningen skulle avta och att människan så småningom skulle kunna återvända till ytan – trots allt rände det ju omkring en massa mutanter överallt och de var ju också bara djur, om än förändrade i grunden . . .

Det blev precis tvärtom: jordens istäcken smälte bort, marken började andas och svettas, och strålningen sköt i höjden. Mutanterna klamrade sig fast vid livet med sina vassa klor och den som inte tog till flykten gick snart under. Samtidigt

gömde sig människan under jorden, levde på metrostationerna och vägrade dö. Människan behöver inte så mycket. Människan är uthålligare än alla råttor.

Artioms geigermätare började knattra och räkna på dosen. Nästa gång lämnar jag den hemma, tänkte Artiom. Den går mig bara på nerverna. Vad gör det för skillnad hur mycket den tickar ihop? Så länge jag inte är färdig här uppe kan den knattra bäst den vill.

Låt folk prata, Zjenja. De får väl tycka att jag är knäpp. De var ju inte med den gången . . . i tornet. De sätter ju aldrig foten utanför metron. Hur skulle de kunna veta? . . . Knäpp . . . Jag bombade ju alla åt helvete . . . Hur många gånger ska jag behöva förklara: i samma ögonblick som Ulman satte upp antennen uppe i tornet . . . medan han ställde in den . . . det var då det hände. Jag hörde det tydligt! Och nej, ditt rövhål, det var ingen inbillning. Ingen tror på mig!

En påfart till motorvägen tornade upp sig framför honom. Remsor av asfalt hade veckats i vågor och stelnat igen, tillknackade bilar låg utspridda på marken som döda skalbaggar, ibland på alla fyra, ibland på ryggen.

Artiom såg sig hastigt omkring och gick sedan uppför påfarten som ledde till en viadukt. Det var inte långt kvar – kanske en kilometer, kanske en och en halv. Vid nästa avfart reste sig »Trikoloren«, de tre höghusen som förr i tiden var målade i vitt, blått och rött. Sedan dess hade tiden målat om dem i grått.

Varför tror de mig inte? De helt enkelt gör det inte. Jaja, ingen har ju hört anropet. Och varifrån försöker de fånga upp signalerna? Från underjorden. Ingen skulle gå upp till ytan för en sådan sak . . . Men tänk efter: är det verkligen möjligt

att vi är de enda som har överlevt? I hela världen? Vilka dumheter! Eller?

Han hade ingen lust att titta på Ostankinotornet, men det var omöjligt att undvika: hur man än vred på sig hägrade tornet alltid någonstans i ögonvrån – likt en repa i skyddsmaskens siktglas. Svart, fuktigt, kapat vid utsiktsplattformen; det liknade armen på en jätte som med knuten näve försökt kämpa sig upp ur underjorden, men fastnat i den röda Moskvaleran och kvävts till döds.

När jag var i tornet den gången – Artiom nickar stelt åt det hållet –, när vi lyssnade i radion och väntade på Melniks signal . . . Plötsligt genom bruset . . . jag svär på vad du vill . . . då hörde jag det! Jag hörde!

Över den nakna skogen svävade två kolosser: arbetaren och kolchoskvinnan, fångade i en sällsam pose som om de gled fram över isen eller dansade tango på en parkett, men utan att se på varandra, som om de vore könlösa. Men vart tittar de? Kan de se bortom horisonten från sin höjd?

Till vänster stod utställningscentrets djävulska pariserhjul, stort som en kugge i mekanismen som får jorden att snurra runt sin egen axel. Tillsammans med jorden stannade också hjulet som övergivet stod där och rostade bort i tysthet. Här upphörde området.

På pariserhjulet stod siffrorna »850«: så gammalt var Moskva när man reste det. Artiom tänkte att det var meningslöst att korrigera talet. Om ingen är på plats för att räkna tiden, då stannar den.

De fula, trista höghusen, en gång vita, blå och röda, hade redan vuxit sig större: nu var det inte långt kvar. De var de högsta byggnaderna i omgivningen, om man bortsåg från

det kapade tornet. Precis vad Artiom behövde. Han tittade upp och mätte höjden med blicken. Det började genast göra ont i knäna.

Kanske i dag . . ., undrade Artiom utan frågetecken, trots att han visste att himlens öron var stendöva.

Där uppe finns det naturligtvis ingen som lyssnar.

En trappuppgång.

En trappuppgång som så många andra.

Porttelefonen var trasig, ståldörren olåst, i portvaktens akvarium låg en död hund. Brevlådornas luckor slog i korsdraget, det fanns varken brev eller reklam i dem. Allt hade för länge sedan samlats in och bränts upp så att man åtminstone fick värma händerna med skräpet.

På bottenvåningen fanns tre glänsande hissar av tyskt fabrikat. Dörrarna stod vidöppna, det rostfria innandömet sken som om det bara var att gå in i vilken som helst av dem och åka upp till översta våningen. Artiom hatade dem för detta. Och bredvid fanns dörren till nödutgången. Artiom visste vad som dolde sig bakom dörren. Han räknade redan: fyrtiosex våningar till fots. Vägen till Golgata gick man alltid till fots.

Alltid . . . till fots . . .

Nu vägde ryggsäcken ett helt ton, och detta ton pressade Artiom mot betonggolvet, hindrade honom från att gå, fick honom att snubbla. Men Artiom fortsatte som i trans, och som i trans talade han för sig själv:

Nähä, inga raketförsvar, säger de . . . Struntprat . . . Det måste . . . någonstans . . . finnas människor . . . Varför skulle det bara finnas här . . . bara i Moskva . . . bara i metron . . . Här är ju marken . . . ganska ren . . . och luften . . . blir allt re-

nare ... Så det är inte möjligt ... att hela landet ... och Amerika ... Frankrike ... Kina ... och Thailand ... Vad ställde de till med egentligen ... De hade ingen rätt ...

Naturligtvis hade Artiom, tjugosexåringen, aldrig varit i Frankrike eller Thailand. Han föddes för sent för att få se den gamla världen. Och den nya geografin var en betydligt tristare historia: metrostationen VDNCh, metrostationen Lubjanka, metrostationen Arbatskaja ... Ringlinjen. Men när Artiom bläddrade i en av de sällsynta gamla resemagasinen med fuktskadade bilder av Paris och New York kände han att de där städerna fanns där ute, att de fortfarande stod kvar och inte hade gått under. Att de väntade – kanske på honom.

Varför ... varför skulle bara Moskva ha klarat sig?! Det är ju ologiskt, Zjenja! Fattar du inte det? Ologiskt! ... Och det betyder ... det betyder bara att vi inte kan uppsnappa deras signaler ... inte ännu. Därför måste jag fortsätta. Man får inte ge upp ... får inte!

Höghuset var tomt, ändå levde det och gav ljud ifrån sig: genom balkongerna kom vinden in, slog i dörrarna, andades i hisschaktet, rasslade i främmande kök och sovrum så att man nästan kunde få för sig att de forna hyresgästerna hade återvänt. Men Artiom trodde inte längre på ljuden, han vände sig inte ens om och tittade efter.

Han visste redan vad som dolde sig bakom de oroligt klappande dörrarna: plundrade lägenheter. Kvar fanns bara fotografier som låg och skräpade på golvet, fotografier av döda främlingar som tagit bilder av sig själva, bilder som inte längre tjänade som minnen för någon. Kanske stod det fortfarande någonstans en skrymmande möbel som ingen orkat släpa till metron eller någon bunker. I andra hus hade tryckvågen

blåst ut fönstren, medan kompositglasen som monterats här inte hade krossats. Nu, två årtionden senare, var glaset fullständigt täckta av smuts som om de förblindats av gråstarr.

Förr kunde man i en och annan lägenhet stöta på de gamla hyresgästerna som tryckte någon leksak eller något mjukisdjur mot skyddsmaskens filter och grät stilla för sig själv, utan att märka att någon närmade sig bakifrån. Men nu var det länge sedan han mötte någon. Somliga ligger där orörliga, med ett hål i ryggen, bredvid sina idiotiska gamla ägodelar, och själva åsynen var bevis nog för den som tittade förbi: det fanns ingen tillflykt här uppe på ytan. Här fanns bara betong, tegel, gyttja, sprucken asfalt, gulnade kotor, ruttna kvarlevor, ja och strålning naturligtvis. Så var det i Moskva – och så var det på hela jorden. Det fanns inget liv utanför metron. Ett faktum. Det visste ju alla.

Utom Artiom.

Fast tänk om det fortfarande fanns en plats som var bra för människor på denna omätliga jord? För Artiom och Anja? För alla invånare på stationen? En plats där man inte ständigt hade ett järntak över huvudet, där man kunde växa ända upp till himlen? Där man kunde bygga sig ett hus, leva som man ville och varifrån man långsamt kunde återbefolka den förbannade världen på nytt?

Alla våra kamrater skulle kunna leva där ... i friska luften ...

Fyrtiosex våningar.

Kanske räckte det med fyrtionde våningen, eller rentav med den trettionde. Trots allt var det ingen som hade sagt åt Artiom att han absolut måste gå ända upp till taket. Det hade han intalat sig själv, att om det här skulle fungera då dög bara översta våningen, på taket.

Visst ... det är inte ... lika högt ... som i tornet ... den gången ... men ... men ...

Skyddsmaskens siktglas hade immat igen, hjärtat hamrade mot bröstkorgen – det kändes som om någon undrade hur man bäst tar sig in under Artioms revben med en hemmagjord kniv. Luften pressade sig mödosamt in genom skyddsmaskens filter, Artiom var nästan svimfärdig av syrebrist. När han äntligen nådde fyrtiofemte våningen stod han inte ut längre och slet av sig – precis som den gången i tornet – den trånga gummihuden från ansiktet och andades in den bittersöta luften. En helt annan luft än i metron. Frisk.

Höjden ... kanske ... samma höjd ... trehundra meter ... Ja, kanske ... kan man ... uppsnappa något ... här uppe ...

Han vältrade av sig ryggsäcken: han hade klarat det. Med stel rygg tog han spjörn mot takluckan, tryckte till och kunde snart klättra ut på plattformen. Och först där kastade han sig till golvet. Han lade sig raklång på rygg, tittade upp i molnen som tycktes så nära att man kunde ta på dem; han talade lugnande till sitt hjärta, lät andningen komma till ro. Sedan satte han sig upp.

Vilken utsikt ...

Det var som om han just hade dött och flög till paradiset, men plötsligt slog emot ett glastak och blev hängande där, utan att komma vare sig vidare eller tillbaka. Men en sak stod klar: det var omöjligt att återvända från den här höjden. Om man en gång hade sett hur leksaksliknande livet på jorden tedde sig här uppifrån, hur skulle man då kunna ta det på allvar igen?

Intill tornade ytterligare två exakt likadana höghus upp sig, en gång färggranna, nu bara grådaskiga. Artiom valde varje

gång att gå upp i just det här huset. Det kändes helt enkelt litet hemtrevligare.

Med ens sprack molnen upp och solen tittade fram. I samma stund tycktes något glimra till i grannbyggnaden, kanske på taket eller i ett av de skitiga fönstren på övervåningarna. Som om någon fångat upp en solstråle med en spegel. Men när Artiom vände sig om för att titta efter hade solen redan gått i moln och reflexen var borta. Och kom inte tillbaka.

Hela tiden drogs ögonen ofrivilligt, trots att Artiom försökte titta bort, mot den vildvuxna skogen som växte där Botaniska trädgården en gång låg. Och mot den svarta, kala gläntan i skogens mitt. Platsen var så död som om Gud kastat ner en näve brinnande svavel över den. Men nej, det var inte Gud ...

Botaniska trädgården.

Artiom mindes den annorlunda. Det var den enda platsen han fortfarande mindes av den förlorade förkrigsvärlden.

Märkligt: hela ens värld bestod av kaklade väggar, tunnelsegment, droppande tak och små rännilar längs spåren, av granit och marmor, av iskall luft och elektriskt ljus. Och plötsligt fann man ett pyttelitet stycke av något helt annat i den: en kylig majmorgon, nyutsprungna gröna löv på underbara träd, vitskimrande parkvägar, en olidligt lång kö till glasskiosken, och sedan själva glassen, i en våffelbägare som smakade inte bara gott utan direkt himmelskt. Och mammas röst – svag och deformerad av tiden som genom en gammal kopparledning. Och värmen från hennes hand som man inte fick släppa för att inte komma bort, så man höll den så hårt man bara orkade. Fast kunde man ens minnas sådant? Antagligen inte.

Och allt det andra var så malplacerat och otänkbart att man inte längre visste om det faktiskt hade hänt eller om det bara var en underlig dröm. Fast kunde man drömma om sådant som man aldrig hade sett och vetat om förut?

Artiom såg framför sig kritteckningarna på asfaltsgångarna, solens gyllene spiror genom revorna i lövverken, glasstruten i handen, de lustiga gula ankorna på den bruna vattenytan och den svajiga spången över den lilla dammen. Vad han var rädd för att trilla i vattnet – och ännu räddare för att tappa glassen!

Fast mammans ansikte kunde Artiom inte minnas längre. Han hade försökt, bett i sin ensamhet om natten att åtminstone få en skymt av henne i drömmen, även om han skulle glömma bilden när morgonen kom – men alltid förgäves. Fanns det verkligen inte ett aldrig så litet hörn i hans huvud där hans mamma kunde gömma sig, där hon hade överlevt döden och mörkret? Tydligt inte. Men hur kan en människa existera – och sedan försvinna så totalt?

Och den där dagen, den där världen – vart tog alltihop vägen? Det fanns ju där, så nära, han behövde bara sluta ögonen. Man borde väl kunna återvända dit. Någonstans på jorden måste det ha funnit en tillflyktsort där alla blivit kvar, och nu ropade de till alla vilsna och förlorade där ute: Här är vi! Var är ni? Man behövde bara lyssna efter dem. Man behövde bara kunna höra dem.

Artiom blinkade och strök med handen över ögonlocken för att ögonen skulle se nuet igen, inte ett tjugo år gammalt förflutet. Han satte sig på huk och öppnade ryggsäcken.

Där låg en radio – en otymplig arméradio, grönmålad och repig. Under den fanns ett annat åbåke: en järnlåda med en

vev – en hemmabyggt dynamo. Och på botten fyrtio meter kabel och en hopfällbar antenn.

Artiom kopplade ihop alla sladdar, lade ut kabeln i en cirkel på taket, torkade svetten från ansiktet och satte motvilligt på sig skyddsmasken, och slutligen hörlurarna. Han smekte knapparna med fingrarna. Så började han snurra på dynamons vev. En lysdiod blinkade till, lådan började surra och snart vibrerade veven i hans hand som en levande varelse.

Han tryckte på strömbrytaren.

Sedan slöt han ögonen av rädsla för att synen skulle hindra honom från att höra signalen från den där flaskposten som någon överlevare på någon fjärran kontinent hade kastat ut. Han guppade på eternas vågor. Och snurrade och snurrade på veven som om han satt på en luftmadrass och paddlade med en hand.

Det fräste till i hörlurarna och genom bruset hördes ett svagt »iiiiiu . . .«, sedan hostade lurarna, det blev tyst – och fräste igen. För Artiom kändes det som att gå genom en sjukstation för tuberkulospatienter på jakt efter någon att prata med, men ingen av de sjuka var vid medvetande och de stränga sköterskorna lade ett finger över läpparna och hyschade åt honom. Här orkade ingen svara, här hade ingen någon livsgnist kvar.

Ingen från Piter. Ingen från Jekaterinburg.

London teg. Paris teg. Bangkok och New York teg.

Det spelade inte längre någon roll vem som hade startat det där kriget och hur det eskalerat. Vem brydde sig? Historien? Historien skrivs av segrarna, men i det här fallet fanns det inte längre någon som kunde skriva den – och snart inte ens någon som skulle kunna läsa den.

Schschs . . .

Det fanns bara tomhet i etern. Ändlös tomhet.

Iiiiiu . . .

Likt spöklika gengångare rusade satelliterna fram i sina omloppsbanor: ingen anropade dem, och en dag, vansinniga av ensamheten, störtade de mot jorden – de brann hellre upp i atmosfären än fortsatte existera.

Inte ett ord från Beijing. Tokyo var tyst som graven.

Men Artiom bara fortsatte att snurra på den förbannade veven – snurrade, snurrade, rodde, rodde, rodde.

Vad tyst det var! Vad omöjligt tyst. Outhärdligt.

»Moskva här! Moskva här, kom!«

Det var hans egen röst. Som vanligt stod han inte ut med att invänta något svar.

»Moskva här, kom, kom, snälla! Svara då!«

Iiiiiu . . .

Inte sluta. Inte ge upp.

»Petersburg, kom! Vladivostok, kom! Moskva här! Rostov, kom!«

Hur är det fatt med dig, staden Piter? Var det verkligen så enkelt att krossa dig, stod du inte emot lika lyckosamt som Moskva? Vad finner man nu där du en gång stod? En sjö av glas? Eller har möglet slukat dig? Varför svarar du inte?

Var gömmer du dig, Vladivostok, du stolta stad vid världens ände? Du som låg så långt härifrån, och nu ska du också vara helt förgiftad? Skonade de dig inte?

Ksch . . . Ksch . . .

»Svara Vladivostok! Moskva här! Kom!«

Hela världen ligger framstupa på marken, med ansiktet i gyttjan, och känner inte hur det oupphörliga regnet drop-

par över ryggen, hur munnen och näsan långsamt fylls med rostigt vatten.

Men Moskva . . . finns kvar. Det står på benen. Som en levande.

»Vad är det med er, har ni dött allihop?!«

Schschs . . .

Kanske kommer ljudet från deras själar som väser ur etern? Eller är det bakgrundsstrålningen som låter så där? Och döden har väl också en röst. Den här passar säkert bra: en viskning, en väsning. Psst . . . Just det. Gör inget väsen nu. Ta det lugnt. Bara lugnt.

»Moskva här! Svara!«

Kanske hör de honom nu?

Kanske kommer någon när som helst hosta ur hörlurarna, upphetsat bryta igenom bruset och ropa ur den vida, vida fjärran:

»Vi är här! Moskva! Jag hör er, kom! Moskva! Stäng inte av! Jag kan höra er! Gode Gud! Moskva! Vi hör Moskva i andra änden av ledningen! Hur många är i livet hos er?! Här har vi en koloni med tjugofemtusen människor! Våra jordar är rena, strålningen nästan noll! Grundvattnet är inte kontaminerat! Livsmedel? Javisst! Vi har mediciner också. Vi skickar en räddningsexpedition. Håll bara ut! Hör ni det, Moskva?! Håll ut!«

Iiiiiu . . .

Tomt.

Detta är inget kontaktförsök per radio, utan en spiritistisk seans. Och den vill sig helt enkelt inte. Andarna som Artiom åkallar lyssnar inte på honom. De mår säkert finfint i den andra världen. De sitter väl där och tittar ner genom de

sällsynta gliporna i molnen på Artioms krumma gestalt och flinar mot varandra: Vart menar han att vi ska komma? Dit ner? Glöm det!

Ksch ... ksch ...

Han släppte den förbannade skitveven. Slet av sig hörlurarna från skallen. Reste sig upp, rullade noggrant ihop antenkabeln, långsamt, långsamt, han tvingade sig själv att göra det försiktigt, för allra helst skulle han ha slitit den i stycken och kastat ner alltihop i den fyrtiosex våningar djupa avgrunden.

Han packade ner utrustningen i rygsäcken igen. Hivade upp den satans förföraren på ryggen. Och så påbörjade han nedstigningen. Till metron. Till morgondagen.

»Dekontamineringen genomförd?« ekade det i den blå luren.

»Genomförd.«

»Högre!«

»Genomförd!«

»Jaså, det säger du ... « Någon smackade tvivlande i luren. Artiom blev arg och kastade på luren i klykan på väggen.

På andra sidan porten gnisslade låset till när det drog in sin tunga. Sedan öppnades porten långsamt knarrande och metron pustade honom rakt i ansiktet med sin tunga, nattståndna andedräkt.

På tröskeln stod Suchoj och väntade. Antingen hade han känt på sig att Artiom hade kommit tillbaka eller så hade han stått där hela tiden. Förmodligen hade någon meddelat honom.

»Hur gick det?« frågade han trött, utan ilska.

Artiom ryckte på axlarna. Suchoj undersökte honom med blicken. Försiktigt, som en skicklig barnläkare.

»Någon har sökt dig. En man från en annan station.«

Artiom tittade upp.

»Är det Melnik som har skickat honom?«

Det hördes ett klirr i rösten, som om någon hade tappat en patronhylsa på stengolvet. Var det hopp? Oro? Eller något annat?

»Nej. En gammal gubbe.«

»Vad då för gubbe?« Den sista droppen av kraft som Artiom hade sparat för den händelse att styvfadern skulle svara »ja« rann ur honom och försvann i närmaste avlopp. Artiom ville bara gå och lägga sig.

»Homeros. Han heter Homeros, säger han. Känner du honom?«

»Nej. Nu går jag och sover, farbror Sasja.«

Hon låg blick stilla. Sov hon eller inte? Artiom tänkte nästan mekaniskt att han struntade fullständigt i om hon sov eller bara låtsades. Han kastade sina kläder i en hög vid ingången, tog sig huttrande om axlarna, lade sig som en föräldralös pojke bredvid Anja, vände sig på sidan och drog täcket över sig. Om de ändå haft ett täcke till, då hade han sluppit störa henne.

Stationsklockan hade visat kring sju på kvällen. Anja måste upp klockan tio, för att gå till svampodlingen. Artiom var befriad från svamptjänsten. I egenskap av hjälte. Eller invalid?

Så han kunde fördriva dagarna bäst han ville. När hon kom tillbaka från sitt arbetspass vaknade han – och gick upp till ytan. Och han stupade i säng medan hon låg och låtsades att hon sov. På det viset levde de ur fas med varandra. I samma koj, men i två olika dimensioner.

Försiktigt drog Artiom det röda bomullstäcket över sig. När Anja märkte det slet hon ilsket i andra änden, men utan ett ord. I en minut pågick den löjliga kampen, sedan gav Artiom upp och blev liggande naken på madrasskanten.

»Tack så hemskt mycket«, sa han.

Hon teg.

Hur kommer det sig att en lampa som lyser kan förlora sin glöd?

Han begravde ansiktet i kudden – tack och lov fanns det två –, värmdes det med sin andedräkt och somnade snart. I en ensam dröm såg han den andra Anja: den glada flickan som retades, skrattade och skämtade med honom, när de fortfarande var unga. Hur lång tid hade förflutit sedan dess? Två år? Två dagar? Fan visste. På den tiden hade de trott att de hade hela evigheten framför sig. Alltså måste det ha varit för en evighet sedan.

Också i drömmen fick Anja honom att frysa – hon jagade honom naken genom stationen, men inte av hat utan bara för att det var skojigt. Och när Artiom vaknade trodde han i en yrvaken minut att evigheten ändå inte var över, utan att Anja och han befann sig någonstans på halva vägen. Han ville ropa på henne och förlåta henne, skämta bort alltihop. Sedan mindes han igen.

»Kan du inte ens försöka lyssna?« sa han till Anja. Men hon var inte längre i tältet.

Kläderna låg kvar vid ingången. Anja hade inte plockat upp dem eller ens föst dem åt sidan. Hon hade helt enkelt klivit över dem, som om hon var rädd för att röra vid dem. För att inte bli smittad. Kanske var hon verkligen rädd för det.

Hon hade nog alltid varit den som haft mest behov av täcket. Han fick finna ett annat sätt att värma sig.

Bra att du gick. Tack, Anja. Tack för att du inte pratade med mig. Tack för att du inte svarade.

»Tack så jävla mycket för det!« sa han högt.

»Ursäkta?« svarade en röst genom tältduken, precis intill örat på honom. »Artiom? Är du vaken?«

Artiom kröp fram till sina brallor.

På en fällstol utanför tältet satt en äldre man och väntade. Ansiktsdragen var milda och mjuka för hans ålder. Han satt bekvämt, balanserat, och hade tydligen suttit där en stund och verkade inte ha för avsikt att gå sin väg. Gubben kom inte från stationen: han rynkade på näsan när han oförsiktigt nog andades genom den. Det var på det man kände igen nykomlingar.

Artiom skyddade ögonen med handflatan mot det röda ljuset i stationssalen och tog en närmare titt på gästen.

»Vad vill du, gamling?«

»Heter du Artiom?«

»Kanske.« Artiom andades in genom näsan. »Beror på.«